

DECIZIE

23 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței
judecătorul

Iulia Sîrcu,

judecători

Luiza Gafton, Ion Druță,
Mariana Pitic, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Bostan Nicolae, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Compromis” în proces de insolabilitate,

în cauza la cererea înaintată de către Bostan Nicolae, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Compromis” în proces de insolabilitate împotriva terțului poprit Melnic Vitalie privind validarea popririi în sumă de 504 647 lei și încasarea de la terțul poprit a datoriei în mărime de 504 647 lei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, prin care s-a desființat ca depusă tardiv poprirea înființată de administratorul insolabilității SRL „Compromis” Bostan Nicolae împotriva terțului poprit Melnic Vitalie cu privire la încasarea sumei de 504 647 lei,

C O N S T A T Ă :

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Compromis”. Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2015 a fost desemnat în calitate de administrator al insolabilității Bostan Nicolae.

La 30 ianuarie 2017 Bostan Nicolae, administratorul SRL „Compromis” în proces de insolabilitate, a depus în instanța de insolabilitate cerere, prin a solicitat validarea popririi pe suma datoriei în mărime de 830 092,18 lei și încasarea de la terțul poprit Melnic Vitalie în folosul SRL „Compromis” în proces de insolabilitate a datoriei în mărime de 830 092,18 lei. (f.d. 3-5)

În motivarea cererii a indicat că în urma verificării actelor de gestiune ale întreprinderii insolabile, potrivit documentelor primare s-a constatat că Melnic Vitalie datorează SRL „Compromis” suma de 830 092,18 lei formată în urma decontării sumei nominalizate în folosul acestuia.

Astfel, potrivit documentelor primare s-a constatat că Melnic Vitalie în perioada 18.12.2010-25.07.2012 a primit din casieria debitorului insolubil conform dispozițiilor de plată din 18.12.2010 suma de 15 815,70 lei, din 11.01.2011 suma de 7935,25 lei, din 04.02.2011 suma de 93 811,74 lei, din 24.02.2011 suma de 8280,90 lei, din 09.03.2011 suma de 67 135,60 lei, din 16.03.2011 suma de 4980,06 lei, din 26.03.2011 suma de 16 818,60 lei, din 05.04.2011 suma de 3000 lei, din 06.04.2011 suma de 800 lei, din 08.04.2011 suma de 25 316,85 lei, din 05.05.2011 suma de 1144,24 lei, din 06.05.2011 suma de 1200 lei, din 11.05.2011 suma de 16 343,30 lei, din 12.05.2011 suma de 16 465,70 lei din 17.05.2011 suma de 65 540 lei, din 10.06.2011 suma de 8333,45 lei, din 14.06.2011 suma de 5004 lei, din 16.06.2011 suma de 33 107,40 lei, din 01.07.2011 suma de 16 854 lei, din 15.07.2011 suma de 32 937,20 lei, din 29.07.2011 suma de 8 151,65 lei, din 09.08.2011 suma de 57 122,10 lei, din 17.08.2011 suma de 24 477,90 lei, din 01.11.2011 suma de 8103,75 lei, din 08.11.2011 suma de 25 593,92 lei, din 17.11.2011 suma de 15 783,50 lei, din 12.12.2011 suma de 31 559,60 lei, din 20.12.2011 suma de 23 120,55 lei, din 20.12.2011 suma de 15 413,70 lei, din 25.01.2012 suma de 15 346,30 lei, din 07.03.2012 suma de 12 447,68 lei, din 16.03.2012 suma de 15 500,20 lei, din 21.03.2012 suma de 14 088,87 lei, din 10.04.2012 suma de 7735,95 lei, din 11.04.2012 suma de 7727,10 lei, din 25.04.2012 suma de 1600 lei, din 26.04.2012 suma de 2500 lei, din 03.05.2012 suma de 7700,65 lei, din 10.05.2012 suma de 2000 lei, din 18.05.2012 suma de 5500 lei, din 22.05.2012 suma de 15 170,20 lei, din 14.06.2012 suma de 3020,52 lei, din 15.06.2012 suma de 4543,68 lei, din 22.06.2012 suma de 15 363,50 lei, din 26.06.2012 suma de 4875,12 lei, din 30.06.2012 suma de 2000 lei, din 30.06.2012 suma de 15 235,80 lei, din 17.07.2012 suma de 22 585,80 lei și din 25.07.2012 suma de 5000 lei, în total suma de 830 092,18 lei.

A comunicat că la 23.12.2016 a expediat somație la adresa debitorului, prin care a solicitat terțului poprit s-a achite suma datorată. Însă Melnic Vitalie, recepționând somația la data de 26.12.2016, nu a achitat datora acumulată față de SRL „Compromis” în mărime de 830 092,18 lei la contul de acumulare a administratorului insolabilității.

La data de 06 iunie 2017 Bostan Nicolae a depus o cerere, prin care și-a micșorat suma pretențiilor, solicitând validarea popririi pe suma datoriei în mărime de 504 647 lei și încasarea de la terțul poprit Melnic Vitalie în folosul SRL „Compromis” în procedura de restructurare a datoriei în mărime de 504 647 lei, invocând că o parte din mijloacele bănești încasate de către Melnic Vitalie și anume suma de 325 445 lei au fost cheltuite, cu succes, pentru obiectele în construcție ale SRL „Compromis” și anume obiectele din str. Titulescu nr. 4A, str. Pandurilor nr. 53, str. Pandurilor nr 68, str. Dimo nr. 9/3 și str. D. Rîșcanu nr. 14. (f.d. 69-70)

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2014 s-a desființat ca depusă tardiv poprirea înființată de administratorul insolabilității SRL „Compromis” Bostan Nicolae împotriva terțului poprit Melnic Vitalie cu privire la încasarea sumei de 504 647 lei. (f.d. 159-162)

La 05 iulie 2017 Bostan Nicolae, administratorul SRL „Compromis” în proces de insolabilitate, a declarat recurs, solicitând casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017 cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă

cererea de validare a popririi înființată față de terțul poprit Melnic Vitalie. (f.d. 166-168)

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că instanța de insolvabilitate la emiterea hotărârii nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a interpretat eronat normele de drept material și procedural, care reglementează începutul curgerii termenului de prescripție extinctivă.

Consideră că prima instanță incorect și-a fundamentat convingerea asupra expirării termenului general de prescripție de 3 ani, făcând trimitere la dispozițiile de plată precum că sunt datate în perioada 18.12.2010-25.07.2012, precum și faptul că administratorul nu a solicitat repunerea în termen și nu a prezentat argumentele contrare curgerii termenului de prescripție.

În cazul de față între SRL „Compromis” și Melnic Vitalie nu a fost stabilit un termen anume de executare a obligațiilor aferente mijloacelor bănești primite, motiv pentru care termenul de prescripție extinctivă urmează a fi calculată de la data somării de către administratorul insolvabilității, unica probă pertinentă în acest sens, fiind dedusă din somația nr. 527 din 23.12.2016, care a început să curgă după expirarea a șapte zile calendaristice din data primirii somației – 26.12.2016 de către terțul poprit. În acest sens, data dreptului la acțiune s-a născut la 01.01.2017.

La 11 august 2017 avocatul Gîlcă Ilie, în interesele lui Melnic Vitalie a depus referință asupra recursului declarat de către Bostan Nicolae, administratorul SRL „Compromis” în proces de insolvabilitate, solicitând respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat și menținerea fără modificări a hotărârii instanței de insolvabilitate. (f.d. 172-177)

Norma cuprinsă în art. 8 alin. (1) al Legii insolvabilității stipulează că hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea la 20 iunie 2017, iar cererea de recurs a fost depusă la 05 iulie 2017, în termen.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) CPC instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele dosarului instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 20 iunie 2017 a desființat ca depusă tardiv poprirea înființată de administratorul insolvabilității SRL „Compromis” Bostan Nicolae împotriva terțului poprit Melnic Vitalie cu privire la încasarea sumei de 504 647 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră prematură concluzia instanței de insolvabilitate, din următoarele motive.

Actele cauzei atestă că la 23 decembrie 2016 administratorul SRL „Compromis” în proces de insolvență Bostan Nicolae a expediat la adresa debitorului Melnic Vitalie somația, prin care a solicitat terțului poprit să achite suma datoriată.

Terțul poprit Melnic Vitalie, recepționând somația la 26 decembrie 2016, nu a achitat datoria acumulată față de SRL „Compromis” în mărime de 830 092,18 lei la contul de acumulare a administratorului insolvenței.

Respectiv, din motivul neachitării datoriei debitorului față de SRL „Compromis”, administratorul insolvenței s-a adresat în instanța de insolvență cu cerere de validare a popririi și încasarea de la Melnic Vitalie a datoriei în mărime de 830 092,18 lei, care este confirmată prin dispozițiile de plată din perioada 18.12.2010-25.07.2012. Ulterior, administratorul insolvenței și-a micșorat suma pretențiilor, solicitând validarea popririi pe suma datoriei în mărime de 504 647 lei și încasarea de la terțul poprit Melnic Vitalie în folosul SRL „Compromis” a datoriei în mărime de 504 647 lei.

În conformitate cu art. 126 alin. (1) al Legii insolvenței sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției. Alin. (11) prevede că dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvență va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi. Poprirea înființată asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție poate fi validată, dar hotărârea nu poate fi executată decât după ajungerea creanței la termen sau la data îndeplinirii condiției, după caz. Dacă sumele sunt datorate periodic, poprirea se validează atât pentru sumele ajunse la scadență, cât și pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producându-și efectele numai la data când sumele devin scadente.

Instanța de recurs constată că instanța de insolvență la examinarea cererii de validare a popririi nu a examinat temeinicia cererii privind încasarea datoriei de la terțul poprit Melnic Vitalie.

Totodată instanța de insolvență nu a verificat pentru care activități a primit Melnic Vitalie în gestiune sume de bani, termenii de executare a serviciilor prestate de către Melnic Vitalie și dată acești termeni au fost stabiliți de SRL „Compromis”.

Potrivit art. 575 alin. (1) Cod civil în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului. (2) Dacă termenul de executare a obligației este determinat, se consideră că creditorul nu poate cere executarea înainte de termen. Debitorul însă poate executa obligația înainte de termen dacă creditorul nu are nici un motiv temeinic pentru a refuza

executarea. În cazul în care respinge executarea anticipată, creditorul este obligat să-l informeze imediat în acest sens pe debitor și să ia toate măsurile necesare pentru a evita prejudicierea lui.

În dispozițiile de plată, prin care se confirmă că lui Melnic Vitalie i s-au eliberat sume de bani în perioada 18.12.2010-25.07.2012, nu s-a reflectat nici un termen de executare a serviciilor pentru sumele primite, dar nici nu au fost prezentate careva probe, care ar demonstra stabilirea termenilor de executare a serviciilor.

Astfel, instanța de insolvență urma să verifice, dacă au fost stabiliți termeni de executare a serviciilor prestate de către Melnic Vitalie pentru sumele primite de la SRL „Compromis” și în ce măsură au fost executate și de la ce dată curge termenul de prescripție.

Astfel, instanța de insolvență la examinarea chestiunii date a ignorat argumentele recurentului referitor la termenii de executare a serviciilor prestate de către Melnic Vitalie.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Chișinău nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, instanța de recurs apreciază hotărârea instanței de insolvență ca fiind prematură.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit consideră imposibilă corectarea erorii admise de către instanța de insolvență în condițiile procedurii prevăzute de către legislația procesuală, motiv pentru care cauza urmează a fi restituită spre rejudecare.

Sub aspectul celor menționate mai sus instanța de insolvență era obligată să analizeze atent circumstanțele cauzei, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal.

Astfel, Colegiul menționează că motivarea, care stă la baza deciziei trebuie să trateze separat fiecare dintre problemele punctuale ridicate de fiecare parte, cu excepția situației în care mijlocul respectiv de apărare era de natură să influențeze definitiv soluționarea cauzei.

Potrivit art. 130 în coroborare cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată și urmează să conțină, în special, circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe și legile de care s-a călăuzit instanța.

De asemenea, instanța de recurs, relevă că hotărârea instanței de insolvență trebuie să fie cât posibil de concisă. Ea poate fi întocmită liber, dar trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de participanții la proces. Astfel, formulările din conținutul hotărârii trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, concretețe, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve, sobrietate, ofițialitate și relevanță.

La rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația

stabilită, în raport cu normele de drept material, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. c) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Bostan Nicolae, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Compromis” în proces de insolvență.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2017, în cauza la cererea înaintată de către Bostan Nicolae, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Compromis” în proces de insolvență împotriva terțului poprit Melnic Vitalie privind validarea popririi în sumă de 504 647 lei și încasarea de la terțul poprit a datoriei în mărime de 504 647 lei.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Luiza Gafton

Ion Druță

Mariana Pitic

Maria Ghervas